

Sygn. akt I CSK 437/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa P. J.
przeciwko Bankowi [...] spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Pozwana Bank [...] S.A. z siedzibą w W. złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 stycznia 2021 r., którym oddalono jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 czerwca 2019 r., zasądzającego od pozwanej na rzecz powoda P. J. kwotę 53 405,99 zł.

Sąd Najwyższy zważył:

W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że oczywista zasadność skargi wynika z przyjęcia przez sądy *meriti*, że regulowanie rat kredytu poprzez ściąganie ich równowartości bezpośrednio z konta rozliczeniowo-oszczędnościowego dłużnika przez bank-wierzyciela stanowi spełnienie świadczenia, nie zaś potrącenie. W ocenie skarżącego czynność taka powinna zostać uznana za potrącenie, ponieważ takim

właśnie terminem strony posłużyły się w umowie kredytu. Potrącenie zaś polega zdaniem pozwanego na umorzeniu zobowiązanie bez spełnienia świadczenia.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.).

Sąd Najwyższy nie podziela toku rozumowania zaprezentowanego przez skarżącego. Potrącenie jest instytucją prawną o ustalonej definicji. W myśl art. 498 § 1 k.c. potrącenie odnosi się do wyraźnie wskazanych, wymagalnych wierzytelności wyrażonych w pieniądzach lub rzeczach oznaczonych co do gatunku. Umowa, na którą powołuje się skarżący regulowała sposób zaspokajania wierzytelności, które nie były wymagalne w chwili jej zawarcia. Ponadto wierzytelnościom pozwanego odpowiadającym wartości rat uiszczanych przez powoda nie odpowiadała inna wymagalna wierzytelność powoda wobec pozwanego. Przeciwnie, istota umowy kredytu polega na tym, że wierzytelność kredytobiorcy wobec kredytodawcy jest co do zasady spełniana wcześniej niż wierzytelność kredytodawcy wobec kredytobiorcy, zaspokajana poprzez świadczenia okresowe – raty kredytu. Wierzytelności stron nie są zatem wymagalne w tym samym czasie, co stanowi okoliczność pozwalającą na zastosowanie instytucji potrącenia. Sięgnięcie po nazwę tej instytucji w tekście umowy zawartej pomiędzy stronami nie jest wystarczające dla przyjęcia, że rzeczywisty zamiar stron polegał na jej zastosowaniu w rozumieniu kodeksowym. Zgodnie z art. 65 § 2 k.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. Zgodny zamiar stron w przypadku powoływanego w skardze postanowienia umownego polegał na udostępnieniu kredytobiorcy automatycznego sposobu świadczenia rat kredytu bez konieczności każdorazowego składania dyspozycji przelewu itp. Postanowienie to odwołuje się zatem do rozumienia terminu przedawnienia w języku ogólnym i nie może dotyczyć instytucji z art. 498 k.c. ze uwagi na niespełnienie jej przesłanek.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

a.s.